

Heidegger-kuriosa

- *sort tænkning?*

Af samme forfatter

- ⌘ Værensfilosofiske kilder: *Diogenes • Stirner • Nietzsche • Heidegger • Sloterdijk* (2016, 2020)
- ⌘ *Maxima Amour – kropsformernes filosofi* (2016, 2020)
- ⌘ *Søren Kierkegaardrariteter – nye vink til filosofien* (2016, 2020)
- ⌘ *Pædagogisk filosofi og finesse* (2016, 2020)
- ⌘ *Liebhaberloven* (2016, 2020)
- ⌘ *Klaviatur til teknologi- og videnskabsfilosofi* (2016, 2020)
- ⌘ *Filosofiks – idéhistorisk udviklingsspil* (2016, 2020)
- ⌘ *Idéhistorien: Tekne-logi • Tid • Tænkning* (2019)
- ⌘ *Köngehuset – en prekær idéhistorie • Essays* (2021)
- ⌘ *Minima amour – annekser til kroppens filosofi* (2021)
- ⌘ *Køn • latter • tænkning* (2021)
- ⌘ *The missing lingo: Aforismer • epigrammer • essays* (2021)

ULRIK HUUSOM

Heidegger-kuriosa

- sort tænkning?

FORLAGET LIEBHAVEBØGER

Ulrik Huusom

Heidegger-kuriosa – sort tænkning? ♥

Copyright © Ulrik Huusom og Forlaget Liebhaverbøger, 2021

Forsidefoto: collage ved Happy Heidegger, 2012 (Notre-Dame, Paris, Heidegger-Grotesque [modsat Gargoyles, der udspyer fluida. Folkemytologisk er sidstnævnte, kaldt Le Stryge, en dæmonisk kimære – eller troldmand, med 2 hjerter og 2 sjæle, men afledt af latinsk *strix* (= ugle). På Notre-Dame-kirken en arkitektonisk tilføjelse ved Viollet le Duc, 19. årh.]])

Omslag: Ulrik Huusom

1. udgave, 1. oplag, 2021

Tryk og indbinding: ScandinavianBook, LaserTryk, Aarhus

Papir: Inkjet-Silk 130 g

ISBN 13: 978-87-93577-31-2

Forlaget Liebhaverbøger

www.liebhaverbog.dk

Alle rettigheder forbeholdes. Mekanisk, fotografisk eller anden gengivelse af eller kopiering fra denne bog, er ifølge ophavsretsloven kun tilladt inden for begrænsningerne i overenskomst mellem Undervisningsministeriet og Copy-Dan. Enhver anden udnyttelse er uden forlagets skriftlige samtykke forbudt ifølge gældende dansk lov om ophavsret. Undtaget herfra er korte uddrag i forbindelse med anmeldelser.

Indhold

Forord	6
1. Erotikeren Martin Heidegger	10
2. Må man læse Heidegger i Aarhus?	12
3. Den lille sorte Heidegger	18
4. Den endnu mindre, og nok sortere Heidegger	26
5. Schuldig?	28
6. Afslutningen: næppe	39
7. Heideggers sorte bøger – <i>værens veje er uransagelige</i>	40
8. Menneskeeremitternes eller -termittens triumf	51
9. Når man ser r-v-stjerner (for hyppigt) – <i>kunstinstallation</i>	60
10. Flest likes = allerflest skjulte dislikes	64
11. Hvorfor forsvare Heidegger?	65
12. En trickster i det <i>prostfaktuelle</i> samfund	69
13. Privatværen eller institutionaliseret væren	70
14. Væren og tidsspilde	73
15. 10 moderne sortbogsmisforståelser	74
16. Heideggerland	85
17. Filosofiløse tilstande i Rusland: Dugins filosofi	96
18. Med væren imod Gud	102
19. Når mudderkast besvares med mudder	114
20. Naiv (til-) væren vs. besindig (til-) væren	119
21. Parmenidæisk logik	123
22. Rundtossede Heideggermoralister	139
Appendiks	
A. Centrale værensfilosofiske positioner (oversigt)	171
Efterskrift	
I. <i>Ontologisk apartheid</i>	174
II. <i>Nazi- eller Shoah-kortet?</i>	180
Anvendt litteratur	189
Indeks	193

Forord: Den lille sorte?

Intet, hindrer dig tilsyneladende i at gøre, hvad som helst. (Martin Heidegger)

Tilkendegivelsen af sandheden som værdi gør den til det allermest værdiløse (...) til en forregnet værdi, deri ... består nihilismens inderste væsen. (Ibid., 1940)

Jo større et værk er, desto større er dets udtalte tænkning. (Ibid.)

Den, som kun kender mig fra mine udgivelser, kender mig ikke. (G.W. Leibniz)

Heidegger, filosofen ingen læser, men som alle har en mening om. (A.V. Nielsen)

Undertitlen i nærværende skrift, ”– sort tænkning?”, spiller på mindst tre kategorier, **1)** først og fremmest på den sydtyske filosof Martin Heideggers sorte hæfter, en betegnelse, der for Heidegger sigtede til hæfternes indbinding (sort voksdug), ikke indholdet. **2)** Tillige på diskursen omkring hæfterne fra de første udgivelser i 2014 ff., såvel i Danmark som i Frankrig, Rusland, Tyskland og USA. Sort bliver her et andet ord for brun (nazi-politik), et emne der her undersøges nøje i forhold til Heidegger, privatpersonen, filosofen og skrifterne, herunder det banale spørgsmål hvorvidt Heidegger var racist, anti-semit eller antijudaist. **3)** Derudover spilles på den etniske fordom, afro-, sort, neger osf. I grunden kan Heideggers filosofi anses for en *taberfilosofi*, man kunne endda vove den historiske betegnelse ”*negerfilosofi*”, der bevæger sig parallelt med ’vinderne’, institutionerne, de hvide ’mænds’ lette (-ere) byrder, også udi tænkning. Let ville Heidegger formentlig ikke nødvendigvis have opfattet musik, han yndede den ikke særligt, den tog tid fra tænkning, støjede, her har han måske – som Adorno – ikke været unødigt stødt over at national-socialisterne i 1933 forbød ”negermusik” = jazz. Vi kender også kategorien fra 30’ernes Scherfig. I dag kender vi tilmed kategorien *jazz-nazi* (= jazz-fetichist). Adorno derimod anså jazzkategorien eller generelt rytmisk musik for (for) let, og med en mystificerende ophavsmyte, i stedet beskrev han stedse – også efter krigen – jazzen som masochistisk (han hørte ved jazz ’hetz’ = jagt, hekse- eller hetzjagt med blodhunde), som brugskunsten kastratisk, musik *bruger* man fordi man er bange (angst) for at være alene, her kommer Heidegger (og hans ekko: Sartre) i spil igen: alene er man altid, såvel i byerne som sammen med enhver anden, for eksempel tænkningen, den ’virkelige’ *anden*, der imidlertid tilsløres – mumificeres – i byernes støj. Den lydløse larm i drømme og fra væren, tilværet, toner derimod den vågne bort fra

avisernes overskrifter, kunne både Adorno og Heidegger tilslutte sig i 30'erne. Målet for de to har været forskellige, men tegner på samme vis modsætningerne inden for Heideggerdebatten: den ene part ønsker fokus lægges på samfundskritik (Adorno: musikken døver revolution og stillingtagen til politiske problemer), medens den anden part ønsker at åbne ørerne for 'væren', det 'andet' i livet, her anset for grunden i tilværelsen. "Livet lever ikke" (længere), hedder et udsagn hos Ferdinand K rberger f r krigsafslutningen i 1945, nærmere bestemt *uden* kritisk refleksion over det *beskadigede liv* (Adorno), eller *uden* væren (Heidegger), uden hvilket livet i det hele taget ikke  r liv.

Denne bogs efterskrift er skrevet til lejligheden om det centrale spørgsmål hvorvidt mand og værk kan adskilles, om personen Heidegger, med alt hvad det indebærer af både privatmeninger, privatliv, privatudsagn, privatbreve og officielle embedsbreve og -dokumenter m.v., kan adskilles fra filosofen Heideggers filosofi. Flere har anset det for et skinsp rgsm l, idet vægten burde lægges på om denne adskillelse *er opl st* (fx Rorty), det forklejner dog i så fald netop ikke spørgsmålets væsentlighed. Den strikte filosofitradition anser det generelt for en *genetisk fejlslutning* at afl se Heideggers filosofi som en afledning af historisk-samfundsmæssige forhold, det være sig socialøkonomisk eller biologisk-psykologisk – forklaringer der går fra genus til gyldig, vil altid have et forklaringsproblem hvad angår ophavet. Heidegger selv satte det lig *væren*. Det må tilføjes, at størsteparten af Heideggerreceptionen siden 80'erne, især vedrørende De Sorte Noteh fter, har baseret sig på str m nd¹,

¹ a) Der er eksempelvis ikke nødvendigvis tale om antisemitisme n r Heidegger som ganske ung næsten nyudnævnt, og dermed fastans t, professor i Marburg – i brev til hustruen 1924 – undrer sig over at kollegaen, arkæologen Paul Jacobsthal (af jødisk slægt) lykkedes med at tildele højere aflønning til sin 'jødiske' assistent, end Heidegger som ekstraordinær professor afl nnedes. Filosofen Donnatella Di Cesare kalder Jacobsthals aflønning baseret på 'intriger' (DDC, 101), men udleder alligevel rygende antisemitisme hos Heidegger deraf. Mens hun glemmer, at hun blot fem sider forinden, refererer at samme Jacobsthals støttede Heidegger i dennes generelle kritik af religiøs jødisk universitets nd, kaldt " ndelig universitets-antisemitisme"* side 98. Heidegger har imidlertid samtidig erkendt og tilkendegivet at 'jødiske' forskere ofte var de fagligt dygtigste. Han overser til gengæld assistenters manglende sikkerhed og pension i sådanne arbejdsforhold.

b) På samme vis leder adgangen til en Martin-Heidegger-Weg ikke partout til national-socialisme: Heideggers værker er forsøg på veje til *væren*, eller rettere hhv. teoretisk analyse og indkredsning af væren, v rens mening og v rensforst else/-erfaring, hvorfor det bliver omsonst n r byrådet i Freiburg i 2018, besluttede at byens ganske korte Martin-Heidegger-Weg skulle skifte navn. I dag Oberer Harbuck-Weg.

* G. Agamben har anført at der bør skelnes imellem I) teoretisk antisemitisk kritik fraset

tillige når Heidegger oprindelig slet ikke ønskede at medtage sine i dag berygtede sorte notehæfter i sine samlede værker, Gesamtausgabe (GA), der kun skulle have fyldt 70 bind jf. forlagskontrakten. Hans søn Hermann og udgiveren von Hermann tilføjede resten af Heideggers manuskripter – op til 102 bind (inklusive dobbeltbind).

Det er muligt at læse Heideggerskrifter uden for sammenhæng, men ikke uden samtidig at læse og tilgodese filosofiens præmisser og dennes og skriftets baggrund, og siden indlæse i forhold til større sammenhænge, både samlet oeuvre plus historisk tradition m.v. Hvis man derimod læser som filosofihistorikeren Harald Høffding angiveligt gjorde: eksaminerende fortidens filosoffer som var de til filosofieksamen – alle stillet samme 4 spørgsmål, og hvis svarene faldt upassende, dumpede den tunge kandidat med et brag til filosofikumeksamen! (Jf. N. Thulstrup: Akcept og protest I, C.A. Reitzel, 1981, 51 f.). Da forgriber man sig netop på just bemeldte, som størstedelen af Heideggerreceptionen gør sig skyldig i vedrørende De sorte hæfter. Flertallet forser sig på andet indgangscitat ovenfor ved Heidegger: når sandheden ansættes lig taksering på en værdiskala, indtræder den absolutte nihilisme, der negligerer væren, hvorfor det ikke bliver et moralsk valg for eller imod, derimod om hvad der sandt kan udledes. Samme misvisende værdiansættelse træffer også hvis man nedsætter en humormaksime grænsende til selvironi, man ønsker at dumpe Heidegger på (fx Lyotard, 1988). Omend Heidegger oftest satte antikvens idealer højest, har han ikke fulgt antikkens *urbanitas*-skik, der satte underspillet ydmyg selvironi højt, han har været ydmyg på værens vegne, som han har taget allermest alvorligt. Diskussionen har hovedsageligt handlet om udlægningen af væren, tilgangen, forståelsen og erkendelsen, samt meningen, i hvilken forbindelse Heideggers indflydelse har været uomgængelig i snart 100 år, selvom hans egen tænkning udviklede sig kraftigt igennem årene siden hans første offentlige indtræden på den filosofiske scene i 1912, indtil 1976.

Dybest set udspringer diskussionen af Parmenides' tre veje til væren og sandheden: 1) den som ér, der adskiller væren og skinoverflade, 2) den logisk umulige: den [og det] som ikke ér, ikkeværen, og 3) flertallet, der følger overfladens vej, som sammenblander distinktionen imellem væren og ikkeværen, og derfor henlever usandt – det er vejen for værensglemsel ifølge Heidegger. Kritikerne blander i reglen distinktionerne sammen, også når de udlægger et heideggersk ønske om at indplacere visse folkeslag under gruppe 2, for der-

jødehad og Shoah, og II) antisemitisme for Shoah (Holocaust). Hvor Heidegger tilhører første kategori (= kritik af jødisk favorisering inden for universitetspolitik).

ved at kunne erklære dem *uden* væren; men det ville jo være ulogisk (!).

Tilgangen til Heidegger er i nærværende skrift fortrinsvis filosofisk-logisk, hverken filosofi-, kultur- eller litteraturhistorisk. Behandlingen er heller ikke systematisk, formel og matematisk, *argumentationen skal findes i hele skriftet*. Formen er dateret og foreløbig, analyser, tankeindfald og polemik ved siden af diskussioner og oversigter, lange som korte, litterært som dialektisk. Alle nedfældet både i by og på landet (Danmark, Sverige og Tyskland). Her ved imødekommes den tankeform Heidegger har foretrukket efter 1927 og bekræftet i De Sorte Hæfter. Her hedder det at tankedagbogen som form, næstefter digtning, er højdepunktet i tænkningens proces, nabo til poesien og vejen til væren. I 30'erne hedder det flere steder hos Heidegger, at "tænkning er eksistens". Eksister lidt mere: læs og tænk over, med og imod, Heidegger. Er den som tænker stort (eller størst), den, som fejler mindst – eller, er den som tænker mindst, den, som fejler størst?

For nylig døde Heideggers yngste søn, Hermann Heidegger, i en alder af 100 år, den ældste søn døde også som hundredårig, i 2019. En levskraftig familie. Trods modvind har også Heideggers værk forsat vist sig aktuelt og levestærkt. Efter hans død i 1976 overtog familien bestyrelsen af udgivelsen af Gesamtausgabe sammen med filosofen von Hermann, som hovedredaktør, med i snit 2 bind årligt hos forlaget Klostermann i Frankfurt. Til dags dato resterer blot at offentliggøre 2 projekterede bind af De sorte hæfter. Det lader dog ikke til at der vil være overraskelser i de resterende bind, så vidt offentliggørelser tyder på, herunder de manuskripter, noter og tekster, der ikke er medtaget i Gesamtausgabe, anslået til omtrent en snes bind².

Dette skrift er hovedsageligt skrevet imellem 2014 og 2019. For Heideggers vedkommende er som hovedregel *Gesamtausgabe* (GA) anvendt, samt offentliggjort brev- og memoirer-materiale. Desuden analyseres og diskuteres de markante og mest kritiske Heideggerreceptioner.

Ulrik Huusom,

Skov-Torup, den 10. oktober 2020.

² Herunder første sorte notehæfte (1930): Heidegger har lånt det ud i sin tid, men aldrig modtaget det retur. Vi ved ikke ordret hvad hæftet indeholder.

Erotikeren Martin Heidegger

Heideggers såkaldte antisemitisme er blevet forsøgt forklaret igennem formodningen om, at han som ung mand blev smittet med syfilis af en jødisk prostitueret. (Ifølge Simon Wiesenthals erindringer: Havde Heidegger syfilis?). Der er ikke meget der tyder på at det i så fald skulle have givet nogle mén (og Flemings penicillin var blevet opdaget). Og dog: Heideggers største helte, havde hverken ører eller fallos (hhv. van Gogh og Hermes) = penismisundelse, der ikke hører efter? (Verdensafskærmning). Livet er et stift stykke – kærlighed til sidste bid? Livet er et sexperiment.

11.2.14: Schmitt er bestemt ikke uden humor og filosofisk-logisk stringens: om Schleiermachers "argumentum ad canem", den 8. juni 1950, refererer Schmitt Schleiermachers beklagelse over, af Gud at blive behandlet som en hund, sådan som han selv aldrig ville behandle en hund – her imod indvender Schmitt: "Du er dog netop ingen hund, men ønsker åbenbart at blive en." (305). Om Heideggers Dasein hedder det: (Der Mensch) "Er EK = sistiert, er west im Da; sein Sein ist Da-Sein. Dadaismus." "Er ist nicht mehr wie früher an sich und für sich und an und für sich, nein, er ist *da, da!* (Den 24. april 1949). Sammensætningen 'Da-da-dasein', er også siden blevet omtalt som broderens, Fritz Heideggers, stammen.

Hvad angår Heidegger, kan det endog blive nok mere absurd, når 'sein' forfølges i sin franske betydning, der bliver til moderbryst. Først i nyere tid (2005) er det kommet frem, at Heidegger såmænd var hanrej i årene mellem 1916-1946. Ganske vist noget selvforskyldt, idet han var mere optaget af bryster (sein), også kaldt væren i hans egen korrespondance, hvilket er kommet frem efter at barnebarnet udgav Elfride Heideggers efterladte breve fra sin ægtemand, samt et u-afsendt fra hendes egen hånd, der afslører, at den lille mand med nissehuen og tyrolerskitøj, tog rigeligt med revanche igennem fire årtier (og ikke kun med Hannah Arendt¹). I Elfrides ordlyd, havde han forvist hende fra hendes "midte" – hun har tænkt familie, mens han har tænkt 'pjat', hun har jo selv bryster = væren. Måske kan Schmitts "sis-tieret" endog læses som en angloficering hos Heidegger igennem Daseins nære tilknytning til søsteriet (måske endda dyreriet [eller dyreriget], sis-Tier-et), når det ér ("EK" = ist). (Sistiert er egentlig at arrestere, suspendere på tysk).

¹ Til Heideggers lille scoreliste, som hustruen var bekendt med, skal åbenbart regnes egentlige Heideggervenerinder, kærester eller indbildning i den skinsyge Elfrides sind: ud over H. Arendt, Sophie-Dorothee Podewil, ("halvjødinden") Elisabeth Blochmann og Marielene Putscher. Ifølge E. Heidegger skal Heidegger tillige have gjort sin jødiske assistent, Wilhelm Szilasis kone gravid og tvunget hende til abort. Også Mascha Laléko er blevet regnet til Heideggerkæresterne. Til gengæld har Hermann Heideggers kødelige far været lægen Friedel Cäsar, Elfrides ungdomskæreste.

Heidegger har dog været en hård mand, der har været mere optaget af at være i 'tiden', værenstiden endnu nærmere bestemt, end blot at være, og være "forfalden" til formerne og fænomenerne i tiden, à la sobsisteri, det har han blot anset for overfladisk dovenskab, jævnfør Davoser-mødet med Cassirer i 1929. Med sin hjemstavnstænkning glemmer Heidegger imidlertid, at det aldrig er muligt at vende hjem igen – til moderskødet hvor man kom fra.

No School
No Job
No
Problem
Just Be!

Fra internettet. I en variant hedder den: Ingen skole, intet arbejde, ingen rettigheder, ingen problemer!? (Mit spørgsmålstegn, UH). I en tredje variant har den amerikanske karikaturtegner, Ann Telnaes, indsat en burka-klædt kvinde og hendes mand, der til sidst udtaler et: "og ingen eksistens!" efter at han trækker burkaen væk og afslører det bare intet. En filosofisk araber ville måske i stedet spørge: Hvor er man, når man går inde under burkaen? Og hvis det er i Danmark, der traves omkring i burkagevandter?

Jah så må man tænke sit, for det er en ørkenskik, der i fugleflugtslinje er 5.-10.000 kilometer fra sit åsted, ørkenen, men i sin bevidsthed befinder sig i ørkenen.

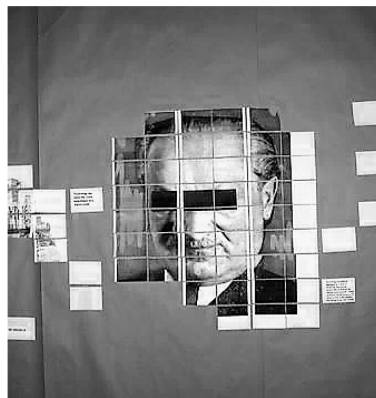
Nedenfor tv. Heidegger Hei, ved Gustav Seitz (1906-69). – Et forsteningshoved? Eller Seitz' Gud, der ikke ser sig tilbage, for ellers bliver man til sten (en afgud), jævnfør 1. Mosebog 19, 26. – Men i så fald en overfladisk, refleksions- og historieløs gud. Sine steder kan man læse at Heidegger sætter jorden lig med væren og andetsteds, at han kan høre den. Serres antyder et sted, at universets baggrundsstøj kunne være væren – kalder væren i så fald? Måske skal for meget optagethed af fravær(et) udskiftes med tilvalgsværen.

Th. London Metro. Fra fængslets forbryderalbum: bornert eller pornert tænkeforbryder uden alpehue, eller moderne dekonstruktivt puslespil? – Gæt hvem, eller hvis tænkning, der kan rekonstrueres? Hvorfor bar Heidegger overskæg, og kun overskæg? Med årene voksede Heideggers miniatureoverskæg sig større: Den tyske sorte snus sidder tilbage som et lille sort overskæg under næsen efter indsnusning – var det en praktisk mode som Adolf ikoniserede og som den almene tysker, Heidegger inkl., bar langt før Adolfs tid? (Pta. at det hævdes, at det afkortede overskæg var for at tillempe gasmasken under 1. verdenskrig). Herfra er der vel ikke langt til at antage følgende vittighed: at Adolf H. kunne have forvekslet med krudtet efter 1. verdenskrigs granatchok i skyttegravene. Adolf bar dog cykelsnurbart under 1. verdenskrig, som formentlig er en fransk tradition, hvorfor han efter krigen kan have skiftet den ud med den tyske snus'erudgave: Næserøven. De, der har sorte bussemænd under næsen er syge, og har sjældent ret. Og dem, der peger med piben har aldrig ret.

Til rækken af erotiske sprogfornyrere må og så regnes Heidegger.

Til rækken af Heideggerfotografier, navnlig ved Digne Mel-

ler Marcovicz, hører også spørgsmålet: var Heidegger klar over at han iklædt den bayerske nissealpehue (Zipfelmütze) reelt bar en fallos i nakken, som fotografierne afslører? (Se foto hos Lutz Hachmeister: Heideggers Testament. Propyläen/Ullstein, Berlin 2014: 177).

Til Heideggers efterhistorie hører konstateringen af at hustruen var så glad for sin (erotiske) ægteemand, at hun den første nat efter hans død, sov i ægtesengen sammen med liget. Man tænker uvilkårligt på ægypternes tradition, hvor lig blev balsameret med erekt avlslem. Man kunne være tilbøjelig til at udsige det: var Heideggers >væren< i denne nattestund identisk med det af Heidegger tilstundede heideggerske avlelems væren? Det er formentlig kun den tidlige Heidegger, der ville have repliceret ”ja”.

April 2014: Må man læse Heidegger i Aarhus?

”Heidegger, filosoffen ingen læser, men som alle har en mening om”.²
(Arno Victor Nielsen, 1996).

Stupiditiets sejr? I Danmark er der et forskningsbibliotek hvorfra man ikke må læse de bøger, der indkøbes på det offentliges regning, det er Aarhus Centralbibliotek. Herfra bestemmer bibliotekarerne hvad brugerne må læse. Bestiller du fx Heideggers såkaldte sorte notesbøger, og specifikt den (åbenbart) mest kontroversielle, bd. 96, så får du tilsendt alt andet fra Heideggers Gesamtausgabe; det århusianske centralbibliotek er et statsligt politisk bibliotek. De nævnte værker har jeg forgæves forsøgt at bestille flere gange, to gange har jeg fået tilsendt hhv. bd. 76 og 86 i stedet, og nej, det var ikke lige Heideggers *Vom Wesen der Sprache* eller hans lektioner over Nietzsche jeg havde nødig. Når den slags sker mindst to gange i træk og inden for et temmelig kort interval, så forekommer det ikke at være tilfældigt længere, så tangerer det enten uduelighed eller chikane. Hvis man er ansat som bibliotekar på et forskningsbibliotek og er såvel tal- som bogstavblind, bør man måske afskediges, og offentlige politiske biblioteker lukkes – eller åbnes for brugerne. (Se også den 2. juni og begyndelsen af juli 2014).

15.4.14: Heideggers sorte notesbøger fra 30’erne og 40’erne udgives og anmeldes i disse dage: Så kolporteres en løgn igen: G. i samtale med Matthias Dressler-Bredsdorff, refereret i Politiken, den 14. april 2014: ”Heidegger havde aldrig læst *Mein Kampf*” – som om. Han plagierede ikke Stirner, Nietzsche

² Tilføjelse, den 19. sep. 2014: Det er komisk når litterater, fx Hans Hauge, der vel i dag kan kaldes grundtvigianer, i en artikel om broen fra kommunale hip hop-kurser til jihadisme, i Berlingske Tidende, den 16. sep. 2014, kategoriserer Heidegger som værende modernist – han har været allerfjernest fra modernismen. Ligesom jihadismen, er han optaget af moderniteten, men er stedse kritiker.

havde aldrig læst Stirner og det havde Heidegger søreme heller ikke – som om. Man undrer sig over naiviteten: det er ikke nævnt i notesbøgerne og *ouvre*, altså aldrig læst. Hvordan kunne nogen tysker i 30'erne være i tvivl om at NSDAP var anført af en Führer, hvis projekt afspejledes ved én gennemskimming på *allerførste side* i hans kampskrift, der var udgivet i masseoplag, og på den tid talte almenheden end ydermere end i vor tid, om bestsellere. Selv i Breiviks oppustede copy paste-manifest, fremgår hensigten først omtrent tyve sider inde i manuskriptet. (Se også 6.10.16).

Det spørgsmål alle har stillet sig efter krigen har været: hvordan kunne Heideggers opgør med subjekt-objekts-tænkningen fra *Sein und Zeit* (1927³) forenes med masseværen, dikteret af én storskråler? Skulle det være modsætningen til en udefineret man-væren? Heidegger har delt visse idealer, sympatier og antipatier med denne anfører, det fremgår ikke kun af notesbøgerne, men også af Davoser-mødet, hvor Heidegger anfører, at han anså tidsånden eller samtidens hårde tider (krigstider) for ”berigende”. Værensbegrebet bliver hos Heidegger en blankocheck til den mest magtfulde. Som oftest er der ikke sammenhæng imellem teori og praksis hos flertallet af fagfilosofferne: også Heidegger anså Hegels systemtænkning for at have afsluttet filosofien – en Hegel, der anså tidsåndens historie for at samle sig og aktualiseres i Napoleon, på samme vis anså Heidegger væren for at udmønte og aktualisere sig i Fører Hitler – hvad siger det lige om dømmekraften?

I virkeligheden var Heidegger en begavet plagiator – fra førsokratikerne samt tilsyneladende adskillige skruer fra Stirner, om hvem han aldrig nævnte et ord om. Det havde han lært af Nietzsche, der aldrig nævnte Stirner offentligt, af frygt for at man ville tale om plagiat. Ingen talte dog om Nietzsche, først efter at hans sygdom var brudt ud og Georg Brandes havde holdt forelæsninger om ham i København. Som hos Kierkegaard, har filosofferne skjult deres inderste og egentlige tanker, i notesbøgerne får vi dem imidlertid: og resultatet er paradoksalt antiværen. Havde Heidegger begrebet Stirners praksis, var resultatet blevet det modsatte: den enkeltes værensforsvar.

Hvorfor vælge filosofi? Tja, det var nu filosofien som valgte mig, jeg valgte ikke den, der var ikke noget at gøre, andet end at stille op, indstille sig, hvad enten stiltiende eller støjende, nu ikke at det hjalp at være stille. Tværtimod, filosofien kaldte, selvom jeg gevaldigt forsøgte at undslå mig de første mange år. – Vil det så sige at filosofien leder efter sprækker, huller, hvorigennem den kan ånde eller agere? Er dét Heideggers væren, er ’væren’ en værre en? Var Heidegger i så fald skizo og måske skizof? (Læs: skizoid). Eller er menneskeheden, når den roder rundt i sine hermeneutiske cirkler?

³ Udgivet samme år som anden del af Hitlers ”Mein Kampf” (1-2).